

MIPI Tusaat

februari 2012

nr. 1

Imai:

- Inuulluarisi qujanarlu – MIPI-p taamaatinnerani ilassinnineq 2
- MIPI inuulluaqqullugu aamma Meeqqat oqaaseqartartuat nutaaq fikilluaqqullugu 3
- MIPI-p oqaluttuassartaa 6
- MIPI-p Meeqqat oqaaseqartartuanut innersuussutai 7

Normumi uani:

Inuulluarisi qujanarlu – MIPI-p taamaatinnerani ilassinnineq

2

MIPI-p Meeqqat oqaaseqartartuanut innersuussutai

7

INUULLUARISI QUJANARLU – MIPI-p taamaatinnerani ilassinnineq

MIPI 1.marts atorunnaartussaammat suleqatigisimasagut tamaasa suleqatigut atuisut allallu, Kallaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu atugaannik pitsannngorsaaniartut, una iluatsillugu qujaffigerusuppagut. Tassunga atatillugutaamaatinniit silassinninniarpuqut kikkullu tamaasa peqataanissaanut aggersaalluta. Ilassinnittoqassaaq 29. februar

nal. 15.00-miit 17.30-mut Hans Egedep Illuani. Sassaalertoqalaarumaarpoq kiisalu imigassartaqanngitsunik imeruarsaateqarluni aamma kaffi tiillu sassaalliutigineqarumaarlutik. Kikkut tamarmik alakkaasinnaapput MIPI-lu inuulluaqqullugu. Neriuppugut takkutissasusi.

MIPI inuulluaqqullugu aamma Meeqqat oqaaseqartartuat nutaaq tikilluaqqullugu

Kisea Bruun-imit, MIPI-p siulersuisuini siulittaasoq september 2009-imiit

MIPI – Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik ukiut marluk misileraataareerluni pisortatigoortumik 1.januar 2004-imi pilersinneqarpoq. Ukiumi siullermi pingaarnertut suliasaavoq ilisimasanik katersineq. Taassuma kingorna meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasat pilersissallugit aamma inuiaqatigiinnut attuumassutillit Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu sullinneqarneranni ilisimaneqariartuaalernissaat MIPI-p pingaarnertut suliarivaa.

MIPI-p suleriaasissaa aallartinnerup nalaani erser nerlummat 2006-imi siulersuisuusimasat saqqummersitsippot ima taaguutilimmik; ”MIPI-p siunissaa – meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik pilersitsisartoq aamma inuiaqatigiinnut attuumassuteqartunik paasititsiniaasartoq”. Quppersakkami ilaatigut imarineqarpoq MIPI-p aqqissugaanera erseqqilluinnartumik sinaakkusersorneqassasoq aamma naalakkersuineramik sulialinnut attuumassuteqassanngitsoq kiisalu Namminersorlutik Oqartussanit tunngaviusumik aningaasalersorneqarnerulissasoq. Tamatuma kingunerissavaa avataanit aningaasalersorneqarnerup minnerulernera ilisimasaqarfullu suliasaanik pitsaanerusumik periarfissaqarluni sulisinnaalerulerneq. Siulersuisut aamma innersuussutigaa MIPI siunissami ilisimatufittut, paasisanik ingerlatitseqqiiffittut aamma meeqqat inuusuttullu pillugit uppersaatitnik katersuiffittut ilisimaneqarnissaa. 2007-2008-imi misilittakkat aallaavigalugit siunnersuut taanna 2008-imi ukiumoortumik nalunaarusiami aamma saqqummiuteqqinneqarpoq.

Inatsisartut 2009-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni MIPI-p pillugu siunnersuutit marluk suliaaraat. Taakku tamarmik itigartinneqarput aamma Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik neriorsuivoq meeqqat inuusuttullu pillugit siunnersuisooqatigiiffik nutaaq pillugu nalunaarusiamik saqqummiussissalluni, tassanilu MIPI ilaatinneqassalluni aamma 2010-imi upernaakkut inatsisartut ataatsimiinneranni saqqummiussisoqartussanngorpoq. 2010-imi novemberip qaammataani saqqummer-toq: ”Meeqqat oqaaseqartartuat, meeqqat siunnesuisooqatigiivi aamma Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik” tusarniaassutigineqarpoq. Inatsi-

sissatut siunnersuut 2011-imi aprilip qaammataani aappassaanerluni tusarniaassutigineqarpoq. MIPI-p siulersuisuisa eqqumiigivaat taamanikkut MIPI ukiumi qulini atuutereersoq siunnersuut nutaaq piiginnarneqarsimammat meeqqallu pisinnaatitaaffii pillugit allattoqarfimmut suliasat suliakkiutigineqarlutik. MIPI-p siulersuisuisa tamanna eqqunngitsorujussuartut isigaat, nuna tamakkerlugu ilisimasanik katersuiffik pisariaqartinneqartorujussuommat; meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasanik katersisussaq, pilersitsisartussaq aamma ilisimasanik ingerlatitseqqittartussaq. Suliassat taakku suliffeqarfittaami suliassanut allanut akuliullutik tamaartiinnarneqarnatik pingaarnersiorneqarnissaat qulakkeerneqassasoq siulersuisut kissaatigaat. MIPI-p massakkut sulisuisa meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit suliffeqarfimmi suliassat allat kisiinnaangajaasa suliarisussanngorpasinnerisa nalaani tamanna pingaartinneqarpoq. MIPI-p siulersuisuisa malugequvaat meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasat katersorneqarnissaat, pilersinneqarnissaat aamma ilisimasat ingerlateqqinneqarnissaat suli pisariaqartinneqartorujussuusoq. Taakku sania-tigut MIPI-p siulersuisuisa nuna tamakkerlugu meeqqanik inuusuttunillu suliaqartorpassuit inatsisissamik suliaqarnermi peqataatinneqarnissaat pisariaqartinneqartoq arlaleriarlutik erseqqissaasutigisarpaat aamma suliffeqarfimmik nutaarluinarmik pilersitsisoqarnissaa ingammik matumani pineqarmat. Soqutigisaqatigiit assigiinngitsut peqataaffigisaannik ammasumik pisariaqartinneq-qisumik oqallittoqartarpoq; meeqqat isumaat amerlasoorpassuarnik assigiinngeqisumillu isumaqarfigineqartarmata minnerunngitsumik inuiaqatitta akornanni angajoqqaat inissisimaneri pillugit isummersortoqartarmat.

MIPI-p sulinermini meeqqat qitiutillugit sullissinissaq MIPI-p siulersuisuisa pingaartitorujussuuvaa. Siulersuisut isumaat naapertorlugu meeqqanik sullissineq partiit tunuliaqutaralugit naalakkersuiner-mik suliaqartut sulinerinit attuumassuteqartinneqarani ingerlanneqartariaqarpoq; taamaaliornikkut arlaannaanulluunniit attuumassuteqarani naalakkersuineramik suliaqartut nalunaarutaat suliniutaallu partiimit sorlerminngaaneersuugaluarpataluunniit isornartorsiuisoqarsinnaaniassammat.

Taamaaliortoqarneratigut meeqqat tamarmik pisariaqartitaannik ikiorsiisinnaanissaq qulakkeerneqassaaq.

Kattuffiit namminersortut pisortallu suliffeqarfiutaat ukiuni taakkunani MIPI-p atuunnerani aningaasaliissuteqarnissaannik MIPI qinnuteqartarpoq, taamaaliortoqartarpoq inatsisit naapertorlugit suliaassat MIPI-mit suliarisinnaajumalugit. Tamanna allattoqarfimmi nukippaalunnik atuiffiuserpoq; aningaasaliissussarsiorneq piffissartornartarmat. Tassunga ilutigalugu pilersaarutit imaluunniit misissuinissat suliarineqarsinnaaneri aningaasassaqartinneqarnersut nalornisoqartuarmat qulakkeerinnilluni taakku piviusunnigortinneqarsinnaanersut oqartoqarsinnaasarani. Ajornakusoortunik tunuliaqutaqartoqaraluartoq MIPI-p pilersaarutit assigiinngitsut naammassivai: taakku ilisimalikkat malugineqartorujussuuvpput aamma taakku aallaavigalugit meeqqat atuagarisaannik oqallinnissamat tunngaviliipput. Pilersaarutit anginerit ilaatigut makku taakkartorneqarsinnaapput:

- Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu – allaaserisanik saqqummersitsineq ataaseq
- Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnermik atugarisaata inissisimanera – nalunaarusiaq pingasunik immikkoortulik, sulequt kisimi saqqummersinneqarnikuuvoq pingaarnertut

nalunaarusiat MIPI-p nittartagaani elektroniskimik taamaallaat nassaarineqarsinnaapput

- Meeqqat inuusuttullu pillugit kisitseqqissaarneq/kisitsisit pingaarnerit – MIPI-p atuuffiani tamani aalajangersimasumik taakku saqqummersinneqartarput
- Pilersaarut meeqqat ataatsimiititaliaat – meeqqat oqaaseqartartussaata sunik suliaqartarnissaanik meeqqat isummersuutaat
- Inuusuttut ilorrisimaarlutik inuusut pillugit allakkiaq
- Kalaallit Nunaanni inuusuttut akornanni immi- nut toqunnissamik eqqarsaasersortarneq aamma imminut toqoriarnerit pillugit allakkiaq
- Meeqqat peqqissusaat isumaginninneq aallaavigalugu Inuuneritta-mit – inuiaat peqqissuunissaannik suliniummit
- Meeqqat inuusuttullu pineqaatinneqarsimasunik aamma isertitsivinniittunik angajoqqaallit
- NAKUUSA – Meeqqat ataatsimeersuartinneqarnerannit nalunaarusiaq MIPI-mit suliarineqartuq
- Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit meeqqat atuakkiaat – atuakkiaq suli saqqummersinneqangilaq, pilersaarulli 2010-imi ukiup affaani siul- lermi aallartinneqarpoq 2012-lu qiteqqunnerani naammassissagatinneqarluni

Taakku saniatigut MIPI ukiut ingerlanerini isumasioqatigiinni aamma ataatsimiinnerni assigiinngit-suni peqataasarpoq, ukunani:

- 2004: Nordic Congress on Child Abuse and Neglect, Finland (meeqqat atorerlunneqartarneri aamma sumiginnarneqartarneri pillugit nunat avannarliit Finland-imi isumasioqatigiinnerat)
- 2005: Verdenskonference til forebyggelse af vold i familien, Canada (ilaqutariit iluini persuttaasarnerup pinaveersimatinneqarnissaa pillugu nunat tamalaat Canada-mi isumasioqatigiinnerat)
- 2006: 15. Inuit Studies Conference, Paris, Frankrig (Inuit pillugit ilisimasat 15-issaat Paris-imi, Frankrigimiittumi, isumasioqatigiinnerat)
- 2007: NunaMed, Nuuk, Grønland (NunaMed, Kalaallit Nunaanni Nuummi isumasioqatigiisitsinera)
- 2008: Nordic Conference on Foster Care, Nuuk, Grønland og ICASS VI, Nuuk, Grønland (nunani avannarlerni angajoqaarsiaasartut Kalaallit Nunaanni Nuummi, isumasioqatigiisinneqarneri aamma ICASS VI)
- 2009: International Congress on Circumpolar Health 14, Yellowknife, Canada (Issittormiut peqqissusaat pillugu nunat tamalaat 14-issaat isumasioqatigiinnerat, Yellowknife, Canada)
- 2010: NunaMed, Nuuk, Grønland, Youth – Voice of the Future, Reykjavik, Island, Ligestillingsseminar, Ilulissat, Grønland (NunaMed, Kalaallit Nunaat, Nuuk – Siunissami nipit, Reykjavik, Island)
- 2011: ICASS VII, Akureyri, Island, KANUKOKA seminar om samarbejde på børne- og ungeområdet, Sisimiut, Grønland (ICASS VII, Akureyri, Island KANUKOKA-p meeqqat inuusuttullu suleqatigiissutigineqartarneri pillugit isumasioqatigiisitsinera, Sisimiut Kalaallit Nunaat)

MIPI taamaaliornerni issittumi nunanilu avannarlerni meeqqat inuusuttullu misissuiffigineqartarnerinik ilisimasat siammertereqataaffigisarpai. Taassuma saniatigut sulianut attuumassuteqarsinnaasut ilisimatuut, inuit ilinniagaqarsimasut allallu taakkunangga sullissit attaveqaatissani pilersittarpai. Ataatsimut oqaatigalugu MIPI nunani tamaalaani tutsuiginartumik pingaarutilimmillu suliarineqartartunik tusaamaneqalersiteqataavoq.

Tassungaa atatillugu aamma oqaatigineqassaaq meeqqat inuusuttullu isiginiarneqarnerulerni suliniutinillu taakkunangga sammisunik ukiuni kingullerni pilersitsisarnerit MIPI-p siulersuisuisa assut nuannaarutigimmassuk. Ilisimasanik avitseqatigiittarneq pisortallu sullissiviisa akornanni suliaqarfiit aamma kattuffiit allat meeqqat pisinnaatitaaffinik suliaqartartut akimorlugit suleqati-

giinnissaq aatsaat taama pisariaqartinneqartigaaq. Suliaqarfiit akimorlugit suleqatigiinnissamik soqutiginninneq nuannersorujussuuvog; matumani kommunit, namminersorlutik oqartussat imaluunniit kajungissuseq aallaavigalugu kattuffiit pineqaraluarpataluunniit suleqatigiittoqarusummat. Taamaattumik Meeqqat oqaaseqartartuata ilaatigut meeqqat tamarmik pisinnaatitaaffinik ilisimasaqalersinneqarnissaannik qulakkeerinnittusnaanera toqqissisimanartinneqarpoq.

MIPI-p siulersuisuisa naatsorsuutigaat meeqqanun inuusuttunullu suliniutit pitsaanerusumik siunissami ataqatigiissaarisovalissasoq, katiterisovalissasoq aamma meeqqat inuusuttullu imminnut tunngasuteqartuni peqataatinneqarnissaannik, periarfisaqartinneqarnissaannik tusarniaaffigineqartarnissaannillu suliniuteqartoqassasoq. Siulersuisut aamma naatsorsuutigaat meeqqat oqaaseqartartuata aamma meeqqat ataatsimiititaliaata MIPI-p massakkut sulinera pingaartillugu qulakkiissagaat ilisimasanik katersinissaq aamma nunami maani suliniutit pitsaasorpasuit avitseqatigiissutigineqarnissaat suli pisariaqartinneqartorujussuummata. MIPI-p siulersuisuisa aamma naatsorsuutigaat meeqqat pisinnaatitaaffinik suliffeqarfissap nutaap MIPI-p ukiuni kingullerni qulini suliarisimasai misilittagaalu atorusussagai kiisalu Kalaallit Nunaanni pitsaasumik attaveqaatit suleqatigisartakkallu attatiinnassagai; soorlu aamma nunani avannarlerni killerni, Canadami allanilu attaveqaatit suleqatillu.

Meeqqat oqaaseqartartuat aamma meeqqat ataatsimiititaliaat pillugit Inatsisartut inatsisaat massakkut akuersissutigineqareeraluartoq taakkunangga suliaqartorpasuit ammasumik oqallitsinneqartarnissaat suli kingusinaanngillat. Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit suliffeqarfiup pitsaasumik aallartinnissaa tamatta peqataaffigisariaqarparput. Pingaarnarpaavorli meeqqat namminneq nipaannik tusarnaartartussaq, taakku soqutigisaannik suliaqartartussaq aamma meeqqat tamaasa sinnerlugit oqaaseqartartussaq pilersissallugu.

MIPI-p siulersuisuisa suleqatigisimasarpassuani, atuisuusimasut aamma suliniartut MIPI-p ukiuni qulini atunernerani attaveqaataasimasut suleqatigiinnermilu pissarsiaqarfigisimasani qujaffigerusuppaat.

MIPI-p oqaluttuassartaa

Kikkut tamarmik MIPI qanoq pilersinneqarsimasooq ilisimangilaat. MIPI massakkut taamaatit-tussanngormat eqqarsarsimavugut pissusissami-suussasooq MIPI-p qanoq pilersinneqarsimaneramik naatsumik oqaluttuarilaassallugu.

Ukioq 2000 Kalaallit Nunaanni meeqqanut ukioritinneqassasooq nalunaarutigineqarpoq tassungalu atasumik junip qaammataani isumasioqatigiisitsisoqarpoq – Aqqutit Nutaat – Sisimiuni. Isumasioqatigiisitsinermi qulequtaritinneqarpoq: ”meeqqat inuusuttullu isumassorneqarneranni aqqutit nutaat” aamma isumasioqatigiinnermi tassani eqqarsaasorsortoqarpoq, kingusinnerusukkut MIPI-p pilersinneqarneranut tunngaviusunik. Isumasioqatigiinnermi eqqartuinnermi nassuerutigineqarpoq meeqqat atugarisaannik katersinissaq pisariaqartinneqartoq ilisimaleriikkanillu aqqissuusseqqissaartoqartariaqartoq. Isumasioqatigiinnermi tassanerpiaq suleqatigiissitat aalajangersimasumik qulequttamik suliaqartussat pilersinneqarput; taakku ilisimasamik katersuiffimmik/ meeqqat pillugit misissuisoqartarnermik qulequtaritinneqartumik itisiliillutik misissuisussaataalerput. Suleqatigiissitap innersuussutigaa meeqqat atugarisaannik ilisimasaqarfimmik pilersitsinissaq.

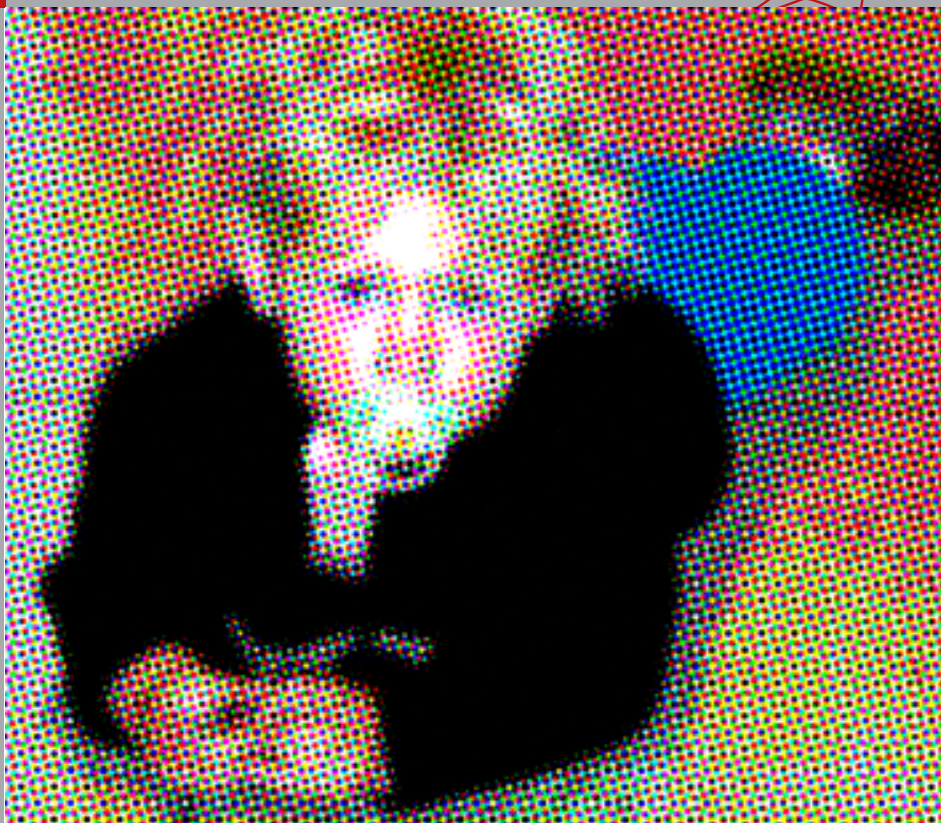
Suleqatigiissitap innersuussutai malillugit suliaqartoqarpoq – isumasioqatigiinnerup kingorna qaamatit marlussuit qaangiuttut inatsisartut 2000-imi ukiakkut ataatsimiinneranni aningaasanut inatsisissap iluani 2001-mut aamma 2002-mut 600.000 koruunit aningaasaliissutigineqarput; taamaalluni meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfiup pilersinneqarnissaata pilersaarusiorneqarnera aningaasaliiffigineqarluni. Tamatuma kingorna pilersaarut ataavartunngorluni ilisimasamik katersuiffittut atuutilissasooq ilimagineqarpoq.

Pilersaarut 2001-p aallartisimalernerani allaaserineqalerpoq 2001-illu qiteqqunnerani pilersaarutininik ataqatigiissaarisussamik ataatsimik – Mette Lund – atorfinittisisoqarpoq. Suleqatigiisitaq pilersaarusiortuusimasooq malinnaasutut inissisimatinneqarpoq. Taamani MIPI ”taamaallaat” pilersaarutitut inissisimatinneqartinneqarnerani ilaatigut nittartakkamik: www.mipi.gl, pilersitsisoqarpoq, ilisimariikkanik tullerriaarisooqarluni/ aqqissuusisoqarluni, nutaamik ilisimaligassamik katersinissamat piareersaasoqarluni, meeqqat inuusuttullu pillugit kisitsisinik saqqummiisoqarluni kiisalu MIPI-p suleriaasissaamik allaaserinnittoqarluni.

Pilersaarusiortunerup naajartornerani ataavartussamik meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfimmik pilersitsinissaq nalunaarusiortifigineqarpoq. Tamatuma kingorna meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfimmik inatsisissatut siunnersuusiortoqarpoq; taannalu inatsisartut 2003-imi ukiakkut ataatsimiinneranni akuersissutigineqarpoq. Inatsit 1. januar 2004 atuutilersinneqarpoq aamma Kalaallit Nunaanni siullermeersumik inatsisigoortumik ilisimasaqarfimmik pilersitsisoqarpoq - MIPI – taassuma nunami maani meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasamik katersuinissaq ilisimalikkanillu ingerlatitseqqisarnissaq suliaassatuaaraa.

MIPI-p ukiuni arfineq-pingasuni pisortatigoortumik atuunnerani meeqqat inuusuttullu sullinneqartorujussuupput – naalakkersuinnermik suliaqartunit aamma inuiaqatigiinnit pingaartinneqarlunnartumik; Kattuffiit naalakkersuinnermut attuumassuteqanngitsut nutaat pilersinneqarput; soorlu MIBB, FGB aamma Nanu Børn, taakku meeqqat inuusuttullu immikkut sammillugit suliaqartuupput. MIPI-mut nuannersuuvoq nutaanik isumasioqatigisinaasamik pilersitsisoqartarnera suleqatigiissitap soqutigisaamik nunami maani meeqqat atugarisaasa pitsaanerpaaffigisassaanik anguniagalinnik qulakkeerinnikkusuttunik.

Ilisimasamik aamma uppernarsaatini katersuiffik immikkut ittumik pitsaasunik naammassisaqarfiuvoq; pilersaaruterpassuit naammassineqarput, suliniutit aamma misissuinerit inernerit katersorneqartarput paasissutissallu ingerlateqqinneqartarlutik. MIPI-p neriuutigaa suliarisimasarput soqutigisaqatigiinnut allanut iluaqutaajuaannarumaartoq. Taamaattumik maanngamut suliarisimasagut naammagisimaarlualugit meeqqat oqaaseqartartuanut nutaamut tunniuppagut neriulluta suliat pingaarutillit siunissami ukiorpassuarni ingerlateqqinneqarumaartut.

MIPI-p Meeqqat oqaaaseqartartuanut innersuussutai

Kalaallit Nunaat pisortatigoortumik meeqqat oqaaaseqartartuanik 1. marts 2012-imi peqalertusaavoq. MIPI-p massakkut allattoqarfia taamaalil-luni suliffeqarfimmuut nutaamut allattoqarfittut atorineqalersussaassaaq. Meeqqat oqaaaseqartartuat inatsit malillugu meeqqat pisinnaatitaaffi-nik soqutigisaannillu siuarsaasussaassaaq kiisalu inuiaqatigiinni meeqqat atugarisaasa immikkut sammineqartarnissaannik paasissutissiissutigine-qartarnissaannillu suliaqartussaalluni. Periarfissaq maanna atorlugu MIPI-p suliffeqarfik nutaaq tikil-luaqqorusuppaa. MIPI-p allaffeqarfiata meeqqat oqaaaseqartartussaata nutaaq suleqatigissallugu qilanaarivaa kiisalu meeqqat ataatsimiititaliaat ataatsimoorluta Kalaallit Nunaanni meeqqat tamarmik iluaqutissaannik nukigut pitsaanerpaamik atorlugit qanoq angusaqarsinnaanerput pilersaarusiussavarput. Tassunga atasumik MIPI arlalialunnik innersuussuteqarusuppoq; MIPI-p massakkorpiaq

suliai meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit suliffeqarfit-taassami sorliit ingerlateqqinneqassanersut aamma pingaarnersiorneqartariaqarnersut itisiliiffigilaarusuppagut.

Meeqqanik inuusuttunillu sullissisut allat suleqatigineri nukittorsarlugu: meeqqanik inuusuttunillu sullissisut naalakkersuinermik suliaqarnermut at-tuumassuteqanngitsunik pisortallu sullissiviinik suleqateqarnerup nukittorsarneqarnissaa MIPI-mit pingaartinneqartorujussuuvoq taamaaliornik-kut nukiit eqaannerusumik atorluarneqarnerunis-saat qulakkeerniarneqarsinnaammat. Suliniutigut pilersaarutigullu pillugit attaveqatigiittarnitta pitsaanerulersinneqarnissaa qulakkiissallugu pi-ngaaruteqarpoq aamma ilisimasatsinnik avitseqa-tigiittarnissarput pingaaruteqarluinnarluni. MIPI-p taassuma pingaartinneqarnissaa innersuussutigaa; ilisimasassanik massakkut ujartuinermut nukip-

passuit sumiginnartarmata. Nukiit taakku eqaan-nerujussuarmik atorluarneqarsinnaapput eqaanne-
rusumik malittarisassaqluni illuatungeriit
ilisimatitseqatigiittarnerisigut aamma isumasioqati-
giittarnerisigut.

Pilersaarutit atorlugit ilisimasani katersisarneq;
atugarisat pillugit ilisimasani katersinissap aam-
ma suliniutit meeqqanut inuusuttunullu tunngasut
pingaartorujussuartut sulii inissisimatinneqarnissaa
qulakkeerneqassasoq siunnersuutigaarput; sulimi
eqqartugassarpassuaqarpoq – meeqqat inuusuttul-
lu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut,
meeqqat nunaqarfimmiut il.il. – paasissutissat
aamma ilisimasassat sulii pisariaqartinneqartoru-
jussuupput. Taassuma saniatigut MIPI-p siusinne-
rusukku saqqummersitaani ilisimariikkat malit-
seqartumik suliarineqarnissaat iluaqutaassaqaq,
paasissutissat taakku ilaat pisoqalilermata. Taama-
tut suliaqarnermi suliaqartut allat qanimut suleqa-
tigisinnissaat pitsaanerpaassaaq. Meeqqat inuusut-
tullu atugarisaanik pitsanngorsaanissaq siunissaq
ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu qulakkeerrinnis-
salluni suliaqarfiit immikkullu paasiniagassat pisa-
riaqartut pilersinnissaannut ataavartuunissaan-
nullu ataqatigiissarinissaq pisariaqartinneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pillugit
kisitsisit pingaarutillit: MIPI-p aamma siunnersu-
utigaa; meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullis-
siviup aalajangersimasumik Kalaallit Nunaanni
meeqqat inuusuttullu pillugit kisitsisit pingaaruti-
lit saqqummersittassagai, massakkut isikkorisaa
allanngorlugu aamma paasissutissanik amerlane-
rusunik ilaartorlugu. Tamatumani meeqqanut
inuusuttunullu paasissutissat attuumassuteqarsin-
naasut pissarsiariniarneranni nukiit piffissarlu ator-
neqartariaqalersissavai. Paasissutissat attuumas-
suteqarsinnaasut tamaasa katersornissaani
piffissaq pisariaqartinneqassasoq naatsorsuutigisa-
riaqassaaq taamaaliornikkummi tunngaviusut qule-
quttallu nukittorsarneqarsinnaassapput. Kisitsisit

pingaarutillit amerlineqarnerisa aamma paasissu-
tissat itinerusut pigineqalernerisa kingunerisaanik
atuisut ataasiakkaat saqqummersinneqartunik pis-
sarsisinnaanissaat ilimagineqarpoq, taamatuttaaq
naalakkersuinermik aqqisuussaaneq inuiaqati-
giillu ataatsimut isigalugit pissarsiaasaat qaffan-
neqassapput; paasissutissat pissarsiariuminaatsut
aaqqissugaallutik paasiuminarlutillu saqqummiun-
neqatalertussaaneeri naatsorsuutigineqarsinnaam-
mat.

Meeqqat inuusuttullu ilinniagaqassusiat pillugu
oqallittarfik: Meeqqat inuusuttullu ilinniagaqassu-
siat pillugu oqallittarfik (BUF) qulequtsersuilluni
oqallittarfiuvoq; qulequtaq aalajangersimasooq attuu-
massuteqartunit qulaajaaffineqarluni paasissu-
tissiissutigineqarniassammat aggersaasoqartarpoq.
Nutaatut MIPI-p siunnersuutigaa BUF-ip nutar-
terneqarnissaa; taamaalilluni qaammatit tamaasa
aalajangersimasumik ulloq ataaseq oqallittoqarta-
lerniassammat, qulequttat aggulullugit aqqis-
suunneqarsinnaanngortillugit, taakkulu qaammatit
marluk-pingasut oqallisigineqarsinnaalersillugit qu-
lequtaq assigiinngitsunik isilerluni paasissutissiis-
utigineqarsinnaalersillugu.

Meqqat ataatsimiititaliaat: NAKUUSA-p meeqqat
ataatsimiititaliaataata meeqqat oqaaseqartartuanit
siunissami ungasinnerusumi akisussaaffineqaler-
nissaa MIPI-p innersuussutigaa. Meeqqat inuusut-
tullu qulequttat imminnut tunngassuteqartut pil-
lugit namminneq isumaannik aqqissuussinnissaq
tamatumani periarfissinneqassaaq. NAKUUSA-p
suleqatigineqarnissaa 2010-imi isumaqatigiissuti-
gineqarpoq; ukiumi tallimani atuuttussanngorlugu
taamaammat isumaqatigiissutip atorunnaarsin-
neqarnerani meeqqat ataatsimiititaliaata atorun-
naarsinneqarnissaa qulakkeerneqartariaqarpoq.
Meeqqat oqaaseqartartuata NAKUUSA suleqati-
galugu akisussaaffiup taassuma tigujuartuaarneqar-
nissaanik pilersarusiorsinnaassaaq.